FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvernavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon	*Vår dato*	*Vår referanse*
		2001/4391-01
Saksbehandler, innvalgstelefon	*Arkivnr.*	*Deres referanse*
Jørn G. Berg, tlf 62 55 11 72	434.11-D	

Os kommune

2550 Os i Østerdalen

Iverksettelse av fellingstillatelse på bjørn i deler av Os, Holtålen og Røros kommuner i Hedmark og Sør-Trøndelag fylker

Det vises til søknad framsatt av ordfører A. Nergaard, Os kommune om iverksettelse av skadefelling av bjørn. Søknaden er behandlet i samråd med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Bakgrunn

Det er den 05.07.01 dokumentert tap av 1 søye tatt av bjørn i Kjurrudalen i Os kommune. Skaden er helt fersk. Videre ble det 03.07.01 dokumentert ytterligere 2 sauer tatt av bjørn i Os kommune. Fylkesmennene i Hedmark og Sør-Trøndelag ser skadene i Os i sammenheng med skader forvoldt av bjørn i Holtålen og Røros kommuner i Sør-Trøndelag. På denne sida av fylkesgrensa er det så langt dokumentert 12 dyr tatt av bjørn. Det ble her gitt tillatelse til skadefelling 25.06.01.

Generelt

I brev av 24. juni 1994 har Miljøverndepartementet fastsatt grensene for et kjerneområde for bjørn i Hedmark. Hensikten med kjerneområdene er å sikre de store rovdyras reproduksjons- og overlevelsesmuligheter for derigjennom å legge forholdene til rette for langsiktig levedyktige bestander. Det aktuelle skadeområdet ligger utenfor kjerneområdet. Med bakgrunn i endringene i viltloven ble det ved Kgl. res. 30.6.2000 fastsatt en ny forvaltningsforskrift for store rovdyr: Forskrift om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe. Av forskriften formålsparagraf (§1) fremgår det at: *"Formålet med denne forskrift er å sikre overlevelsen av bestander av bjørn, jerv, ulv og gaupe på lang sikt. Innenfor denne ramme skal det arbeides for at de skader disse rovviltarter volder for bufe- og tamreinnæring blir minst mulig. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til vern av rovviltbestandene og hensynet til beitebruk vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter."* Dette innebærer blant annet at terskelen for at skadefelling kan gis vil være høyere innenfor kjerneområdet enn utenfor.

Ifølge forskrift om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe er det Direktoratet for naturforvaltning som kan gi fellingstillatelse på bjørn og fastsette nærmere vilkår for eventuell fellingstillatelse. I brev av 30.5.01 fra Direktoratet for naturforvaltning er fylkesmennene i Sør-Norge gitt myndighet til å sette i verk fellingstillatelse på inntil 2 bjørner i 2001. Det understrekes i brevet at målet med fellingstillatelsen ikke er å regulere

en rovviltbestand, men å felle mest mulig bestemte individer knyttet til bestemte situasjoner.

I § 2 (Generelle vilkår for felling) heter det blant annet:
”Tillatelse til felling av bjørn, jerv og ulv etter bestemmelsene i § 3 kan bare gis dersom det ikke er noen annen tilfredsstillende løsning vurdert i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning.”

I § 3 (Felling for å forhindre skade på bufe og tamrein) i forvaltningsforskriften heter det blant annet:

”Avgjørelsen skal bygge på en helhetsvurdering av skadenes betydning i forhold til behovet for vern av rovviltet, sett i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning; jf. § 1. Ved utøvelsen av dette skjønnet skal det særlig tas hensyn til:

a. størrelse og sammensetning av vedkommende rovviltbestand
b. områdets betydning som beitemark
c. skadenes omfang og utvikling
d. potensialet for fremtidige skader”

Fylkesmannens vurdering

Felling av bjørn som gjør skade på sau er siste utvei for å forebygge at ytterligere skader på sau oppstår, jf. § 2, 2. ledd. Skadeområdet ligger utenfor kjerneområdet for bjørn.

Den 25.6.01 ble det gitt fellingstillatelse på 1 bjørn etter dokumenterte skader på sau i Holtålen og Røros kommuner i Sør-Trøndelag fylke. Det er i dette området dokumentert 12 dyr tatt av bjørn.. 3 og 6 juni er det dokumentert skader i Os kommune på Hedmark sin side av fylkesgrensa. Her er så langt 3 dyr dokumentert tatt av bjørn. . Disse områdene er mindre bjørnetette enn områder i midtre del av Hedmark. Sannsynligheten for at det er flere bjørner i dette området anses derfor for å være mindre enn hva tilfellet er i mer sentrale deler av Hedmark. Fylkesmennene ser derfor skadene på begge sider av fylkesgrensa i sammenheng. Det siste skadetilfellet i Os kommune er ferskt.

I henhold til § 3 skal avgjørelse om felling bygge på en helhetsvurdering av skadenes betydning i forhold til behovet for vern av rovviltet, sett i forhold til prinsippet om differensiert forvaltning. Beiteområdene på begge sider av fylkesgrensa er viktige beiteområder for sau. Faren for nye skader forårsaket av bjørn anses for å være stor. Så tidlig i beitesesongen er det vanskelig både praktisk og økonomisk å finne gode forebyggende tiltak. I den foreliggende skadesituasjonen kan en imidlertid ikke se at det finnes andre tilfredsstillende løsninger enn å iverksette en fellingstillatelse i forhold til å kunne begrense fortsatt tap av husdyr på beite.

Etter fylkesmannens vurdering tilsier nå skadeforløpet og skadeomfanget, i kombinasjon med faren for nye skader og mangel på muligheter for å gjennomføre forebyggende tiltak, at fellingstillatelse på en bjørn bør iverksettes.

Fylkesmannen gir med bakgrunn i dette fellingstillatelse på 1 bjørn til Os kommune. Det forutsettes at fellingsforsøk samordnes med Holtålen og eventuelt Røros kommuner.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er:

Hedmark: **Os kommune nordvest for Glomma**.
Sør-Trøndelag: **Alt areal vest for riksvei 30 i Røros kommune og alt areal sør for riksvei 30 i Holtålen kommune**.

Fylkesmannen forutsetter at fellingsforsøket tar utgangspunkt i de områder der bjørn sist har forvoldt skade.

2. Fellingstillatelsen gjelder for tidsrommet **06.07-01 kl. 15.00 til 11.07.01 kl. 12.00.** Dersom det i løpet av den perioden fellingstillatelsen gjelder blir dokumentert nye skader på sau forårsaket av bjørn, eller det av andre årsaker er grunn til å tro at skadegjøreren oppholder seg i det aktuelle området, vil fylkesmannen vurdere behovet for å forlenge perioden fellingstillatelsen gjelder for.

3. Fellingstillatelsen gjelder **ikke** for bjørn som er radiomerket.

4. Fellingstillatelsen gjelder **ikke** for binner med unger.

5. Det er kun jegere som er oppnevnt av kommunen som kan delta i fellingsforsøket.

6. Det gis et samlet fellingsvederlag på kr. **7.500,-** til dekning av kostnader i forbindelse med organisering og gjennomføring av fellingsforsøket.

7. Fellingsforsøket skal utføres i tråd med de retningslinjene som er gitt av Direktoratet for naturforvaltning i brev av 30.5.2001. Kopi av dette brevet følger vedlagt. Brevets innhold skal være kjent for deltakerne på fellingslaget.

8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt.

9. Fellingslaget skal melde tilbake til fylkesmannen en gang pr. døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med bjørn, skal fylkesmannen varsles oftere såvidt det er praktisk gjennomførbart. Etter kontortid (08.00-15.00) kan De kontakte miljøvernavdelingen via vakttelefonen - tlf.nr. 970 29840. Dersom bjørn felles, **skal** det gis melding direkte til Maartmann 941 49676 eller Berg 970 29841, hvis det ikke oppnås kontakt via vakttelefonen.

Fylkesmannen kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen på 1 bjørn i Os kommune.

Søknaden ble behandlet med hjemmel i Forskrift om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe, fastsatt ved kgl. res. av 30.6.2000.

Avgjørelsen kan påklages til Direktoratet for naturforvaltning, jf. vedlagte "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak". Eventuell klage sendes til fylkesmannen.

Med hilsen

Jørn Berg e.f.
seksjonssjef

Erling Maartmann
rovviltkonsulent

Vedlegg: Direktoratets brev av 30.05.01.
Melding om rett til å klage på forvaltningsvedtak

Kopi: Direktoratet for naturforvaltning, Tungasletta 2, 7485 Trondheim
Landbruksavdelingen, her